

Brussel, 2.2.2016
COM(2016) 39 final

2016/0023 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende kwik, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1102/2008

(Voor de EER relevante tekst)

{SWD(2016) 14 final}

{SWD(2016) 17 final}

{SWD(2016) 18 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Algemene achtergrond — Motivering en doel van het voorstel

De Unie en 26 van haar lidstaten hebben een nieuw internationaal verdrag inzake kwik ondertekend¹ dat tot stand kwam onder toezicht van het UNEP. Het verdrag kreeg de naam "Verdrag van Minamata" (hierna "Verdrag van Minamata" of "het Verdrag" genoemd), naar de stad waar zich tussen 1950 en 1960 het ergste geval van kwikverontreiniging ooit voerdeed. De ondertekening was het resultaat van een onderhandelingsprocedure tijdens dewelke vijf zittingen van een intergouvernementeel onderhandelingscomité plaatsvonden. Alle lidstaten hebben zich ertoe verbonden het Verdrag te bekrachtigen.

Het Verdrag betreft de volledige levenscyclus van kwik, van de primaire kwikmijnbouw tot het beheer van kwikafval, en heeft tot doel de menselijke gezondheid en het milieu te beschermen tegen antropogene emissies van kwik en kwikverbindingen in lucht, water en bodem. Bij het Verdrag worden in het bijzonder beperkingen op de primaire kwikmijnbouw en de internationale handel in kwik vastgesteld, wordt de productie, invoer en uitvoer van een grote verscheidenheid aan kwikhoudende producten verboden, wordt voorzien in een verbod op of exploitatievoorwaarden voor verschillende productieprocessen waarbij kwik wordt gebruikt, wordt bepaald dat nieuwe toepassingen van kwik in producten en industriële processen moeten worden ontmoedigd en dat er maatregelen moeten worden genomen om kwikemissies van ambachtelijke en kleinschalige goudwinning (hierna "ASGM" genoemd) en industriële activiteiten te verminderen, onder andere door het gebruik van de beste beschikbare technieken, en wordt voorgeschreven dat de tijdelijke opslag van kwik en het beheer van kwikafval op milieuverantwoorde wijze moeten worden uitgevoerd.

Een groot deel van het Verdrag van Minamata valt reeds onder de wetgeving van de Unie. Bij Verordening (EG) nr. 1102/2008² wordt een verbod op de uitvoer van kwik en verschillende kwikverbindingen vastgesteld, wordt kwik uit bepaalde bronnen als afval ingedeeld, en worden regels betreffende de opslag van kwik bepaald. Andere instrumenten van de Unie bevatten ad-hocbepalingen inzake kwik en kwikverbindingen, bijvoorbeeld Verordening (EU) nr. 649/2012³, waarbij een systeem voor kennisgeving wordt vastgesteld dat onder andere op de invoer van kwik van toepassing is, en de Verordeningen (EG) 396/2005⁴, 1907/2006⁵ en

¹ Portugal en Estland hebben het Verdrag van Minamata niet ondertekend.

² Verordening (EG) nr. 1102/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 inzake het verbod op de uitvoer van metallisch kwik en andere kwikverbindingen en -mengsels en de veilige opslag van metallisch kwik (PB L 304 van 14.11.2008, blz. 75).

³ Verordening (EU) nr. 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 60).

⁴ Verordening (EG) nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong en houdende wijziging van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad (PB L 70 van 16.3.2005, blz. 1).

⁵ Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1).

1223/2009⁶ en de Richtlijnen 2006/66/EG⁷ en 2011/65/EU⁸, die betrekking hebben op het in de Unie in de handel brengen van verschillende kwikhoudende producten en waarbij maximumgehalten voor kwik worden vastgesteld. Bovendien beogen de Richtlijnen 2010/75/EU⁹, 2012/18/EU¹⁰, 2008/98/EG¹¹ en 1999/31/EG¹² het beheersen, het verminderen en, als er kwikvrije alternatieven bestaan, het uitbannen van puntbronnen en diffuse emissies van kwik, kwikverbindingen en kwikafval in het milieu.

Uit de beoordeling van het acquis van de Unie is gebleken dat de regelgeving een klein aantal lacunes bevat die moeten worden opgevuld om de wetgeving van de Unie volledig in overeenstemming te brengen met het Verdrag¹³. Dit voorstel is bedoeld om deze lacunes op te vullen. Zij hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

- de invoer van kwik;
- de uitvoer van bepaalde kwikhoudende producten;
- het gebruik van kwik in bepaalde productieprocessen;
- nieuwe toepassingen van kwik in producten en productieprocessen;
- het gebruik van kwik in ASGM; en
- het gebruik van kwik in tandheelkundig amalgaam.

Omwille van de juridische duidelijkheid moeten de verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag en die nog niet zijn omgezet in EU-recht, worden opgenomen in één rechtshandeling.

Verordening (EG) nr. 1102/2008, de enige rechtshandeling van de Unie die specifiek aan kwik is gewijd, moet hiervoor als basis dienen. Gezien de aard en omvang van de wijzigingen die aan Verordening (EG) nr. 1102/2008 moeten worden aangebracht en de noodzaak om de consistentie en juridische duidelijkheid te verbeteren, moet deze verordening echter bij dit voorstel worden ingetrokken en erdoor worden vervangen. Daarbij moeten de uit de verordening voortvloeiende materiële verplichtingen, voor zover dat nog nodig is, worden overgenomen.

Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen en doelstellingen van de Unie

⁶ Verordening (EG) nr. 1223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 betreffende cosmetische producten (PB L 342 van 22.12.2009, blz. 59).

⁷ Richtlijn 2006/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's en tot intrekking van Richtlijn 91/157/EEG (PB L 266 van 26.9.2006, blz. 1).

⁸ Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 betreffende beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (PB L 174 van 1.7.2011, blz. 88).

⁹ Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).

¹⁰ Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad (PB L 197 van 24.7.2012, blz. 1).

¹¹ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

¹² Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PB L 182 van 16.7.1999, blz. 1).

¹³ Werkdocument van de diensten van de Commissie, Effectbeoordeling *bij de documenten* Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende kwik, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1102/2008 en Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van het Verdrag van Minamata inzake kwik, SWD [2016] 17 final.

Dit initiatief is verenigbaar met het zevende milieuactieprogramma¹⁴ waarin de langetermijndoelstelling van een niet-toxisch milieu wordt vastgesteld en waarbij met dat doel voor ogen wordt bepaald dat er actie moet worden ondernomen om de aanzienlijke nadelige effecten van chemische stoffen op de menselijke gezondheid en het milieu tegen 2020 zo veel mogelijk te beperken.

De doelstellingen van dit initiatief zijn ook verenigbaar met de doelstellingen van Europa 2020 betreffende slimme, duurzame en inclusieve groei, omdat zij innovatie stimuleren op het gebied van de ontwikkeling van kwikvrije producten en productieprocessen. Aangezien dit voorstel de bekrachtiging en inwerkingtreding van het Verdrag bevordert, zal het bijdragen tot eerlijkere wereldwijde voorwaarden voor industriële processen die kwik en kwikverbindingen gebruiken of onopzettelijk uitstoten en voor de productie van en de handel in kwikhoudende producten, waardoor het concurrentievermogen van de bedrijfstak van de Unie zal worden verbeterd — temeer omdat de meeste bepalingen van het Verdrag het acquis van de Unie weerspiegelen.

Om een betere implementatie mogelijk te maken, wordt er bovendien waar mogelijk gestreefd naar vereenvoudiging en verduidelijking van het acquis.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

Raadpleging van belanghebbende partijen

De autoriteiten van de lidstaten en de belanghebbenden werden geraadpleegd in het kader van twee studies van de Commissie^{15,16} en tijdens een workshop in Brussel op 7 juli 2014, waarna nog een verzoek om bijkomende informatie over specifieke kwesties werd gepubliceerd¹⁷. Alle ontvangen schriftelijke bijdragen werden op de website van de Commissie¹⁸ ter beschikking gesteld van het publiek. Van 14 augustus 2014 tot 14 november 2014 werd op basis van een vragenlijst¹⁹ op de website *Uw stem in Europa*²⁰ ook een brede openbare raadpleging gehouden en bekendgemaakt. Het doel van dit onderzoek was om de standpunten van de publieke belanghebbenden en de lidstaten beter te begrijpen wat betreft de bekrachtiging van het Verdrag en de specifieke problemen in verband met de omzetting en implementatie ervan, met name in verband met de punten waarop de wetgeving van de Unie moet worden afgestemd op het Verdrag. De doelgroepen waren burgers, overheden, onderzoeksorganisaties, de academische wereld, niet-gouvernementele organisaties zonder winstoogmerk, adviesbureaus en particuliere ondernemingen en hun representatieve organisaties. Onder de belanghebbenden en het publiek in het algemeen bestond een brede consensus dat de Unie het Verdrag van Minamata moet bekrachtigen. Bij de voorbereiding van dit voorstel werd rekening gehouden met de specifieke problemen waar de belanghebbenden op hebben gewezen.

Resultaat van de effectbeoordeling

¹⁴ Besluit nr. 1386/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake een nieuw algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 "Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet" (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 171).

¹⁵ ICF, COWI, BiPRO, Garrigues (2015). Study on EU Implementation of the Minamata Convention on Mercury (maart 2015).

¹⁶ COWI, BiPRO (2015). Ratification of the Minamata Convention by the EU - Complementary Assessment of the Mercury Export Ban (juni 2015).

¹⁷ <http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/pdf/InfoRequest.pdf>

¹⁸ http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/ratification_en.htm

¹⁹ Vragenlijst beschikbaar op: <http://ec.europa.eu/environment/consultations/pdf/MinamataConvention.pdf>

²⁰ http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_nl.htm

Uit de effectbeoordeling is gebleken dat de bekrachtiging en implementatie van het Verdrag van Minamata voor de EU aanzienlijke voordelen voor het milieu en de menselijke gezondheid zullen betekenen, voornamelijk wegens de verwachte vermindering van kwikemissies in andere delen van de wereld. Meer bepaald:

- Naar verwachting zullen de belangrijke bepalingen van het Verdrag na de implementatie zowel wereldwijd als voor de Unie een aanzienlijk positief effect hebben. Die bepalingen hebben onder andere betrekking op de toepassing van de beste beschikbare technieken (hierna "BBT" genoemd) om de emissies van grote industriële installaties te verminderen, de geleidelijke stopzetting van bestaande primaire mijnbouw in combinatie met het verbod op nieuwe primaire mijnbouw en de vaststelling van beperkingen op ASGM. Dergelijke activiteiten zijn zo goed als onbestaande in de EU of worden reeds gereguleerd. Hierdoor zal de Unie haar doelstellingen kunnen bereiken inzake de bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid, zoals beschreven in de Strategie van de Gemeenschap voor kwik van 2005 ("de Strategie")²¹.
- Door het Verdrag te implementeren zullen derde landen op veel industriële activiteiten normen toepassen die vergelijkbaar zijn met de normen die momenteel in de Unie gelden. Dit zal bijdragen tot het voorkomen van mogelijke concurrentievoordelen voor ondernemingen in landen buiten de EU, waarvoor minder strenge (of helemaal geen) milieunormen gelden, en mogelijk tot de ontsluiting van nieuwe markten voor ondernemingen in de Unie die zich specialiseren in milieutechnologie. De bepalingen van het Verdrag betreffende kwikemissies van bepaalde industriële activiteiten zullen bijvoorbeeld tot gevolg hebben dat veel industriële installaties die op wereldschaal kwik uitstoten, BBT zullen moeten toepassen die door de bedrijfstak van de Unie reeds worden toegepast.
- Tijdens de effectbeoordeling werden verschillende beleidsopties onderzocht om de zes bovengenoemde lacunes in de regelgeving van de EU aan te pakken: een uitgangsoptie waarbij geen EU-actie wordt ondernomen en ten minste twee verschillende opties voor elk van de relevante beleidsterreinen, namelijk een optie waarbij de verplichtingen van het Verdrag worden omgezet en een optie waarbij voorschriften worden vastgesteld die strenger zijn dan de vereisten van het Verdrag.

Wat het gebruik van tandheelkundig amalgaam betreft, werd tijdens de effectbeoordeling bestudeerd of het nodig is maatregelen te treffen en wat de mogelijke effecten daarvan zouden zijn:

- Amalgaamafval uit de tandheelkunde wordt in Beschikking 2000/532/EG van de Commissie²² als gevaarlijk afval gekenmerkt en valt daarom onder de bepalingen van de kaderrichtlijn afvalstoffen²³. Kwikemissies van tandartspraktijken vallen ook onder de waterwetgeving van de Unie. In bijlage X van de kaderrichtlijn water²⁴ wordt kwik als prioritaire gevaarlijke stof ingedeeld. De lozing van deze stof in water

²¹ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement van 28 januari 2005 – Strategie van de Gemeenschap voor kwik, COM(2005) 20 definitief.

²² Beschikking 2000/532/EG van de Commissie van 3 mei 2000 tot vervanging van Beschikking 94/3/EG houdende vaststelling van een lijst van afvalstoffen overeenkomstig artikel 1, onder a), van Richtlijn 75/442/EEG van de Raad betreffende afvalstoffen en Beschikking 94/904/EG van de Raad tot vaststelling van een lijst van gevaarlijke afvalstoffen overeenkomstig artikel 1, lid 4, van Richtlijn 91/689/EEG van de Raad betreffende gevaarlijke afvalstoffen (PB L 226 van 6.9.2000, blz. 3).

²³ Zie voetnoot 11.

²⁴ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

moet dus drastisch worden verminderd. Aangezien amalgaam in de Unie de tweede grootste toepassing van kwik vormt met een verontreinigingspotentieel van naar schatting 75 ton kwik per jaar en een verontreinigingspotentieel op lange termijn van meer dan 1 000 ton²⁵, moeten er specifieke maatregelen worden getroffen om deze bron aan te pakken.

- De conclusie van de effectbeoordeling luidt dat, in het licht van de beschikbare wetenschappelijke informatie, een verbod op het gebruik van tandheelkundig amalgaam niet evenredig zou zijn, omdat de gezondheidsrisico's van tandheelkundig amalgaam niet duidelijk zijn aangetoond en de kostprijs van een verbod hoog zou zijn. Bovendien blijkt uit de beoordeling dat twee van de maatregelen die in het Verdrag worden voorgesteld en waarvan de partijen er ten minste twee moeten nemen, voordelen voor het milieu en de gezondheid opleveren tegen een lage kostprijs. Het gaat met name om de beperking van het gebruik van tandheelkundig amalgaam tot de ingekapselde vorm ervan en het bevorderen van de toepassing van de beste milieupraktijken in tandheelkundige faciliteiten. Dergelijke maatregelen zijn in overeenstemming met actie 4 van de strategie voor kwik, die tijdens de evaluatie van de strategie in 2010 als prioritair werd aangeduid. Zij zouden leiden tot een verminderde blootstelling van tandartsen en patiënten aan kwikemissies en zorgen voor een drastische vermindering van kwiklozingen in rioolsystemen en in het milieu via zuiveringsinstallaties voor stedelijk afvalwater. Verder zullen er naar verwachting nieuwe banen ontstaan in ondernemingen die amalgaamafscheiders vervaardigen, installeren en onderhouden en in ondernemingen die gespecialiseerd zijn in de inzameling en verwerking van kwikhoudend afval.
- Hoewel de meeste betrokken ondernemingen kunnen worden beschouwd als micro-ondernemingen, zouden zij niet onevenredig getroffen worden door de voorgestelde maatregelen, omdat 1) zij gezien de aard van de activiteit geen schade zouden ondervinden van de concurrentie van grotere ondernemingen, 2) de implementatie van de maatregel een beperkte kostprijs heeft en slechts een kleine investering zou vergen, en 3) er naar verwachting geen banen verloren zullen gaan in de tandheelkundige sector. Bovendien worden deze maatregelen door de raad van Europese tandartsen aanbevolen als goede praktijken²⁶ en passen de meeste tandartsen ze al toe. Omdat dergelijke ondernemingen echter tijd nodig hebben om zich aan de verplichtingen van deze verordening aan te passen, ligt de voorgestelde datum waarop zij aan deze maatregelen moeten voldoen een jaar na die voor de andere maatregelen van deze verordening. Ten slotte zou de verplichting om amalgaam in ingekapselde vorm te gebruiken geen extra last betekenen voor tandartsen die ervoor gekozen hebben geen tandheelkundig amalgaam te gebruiken.

Wat de andere lacunes betreft, waren de conclusies van de voor de effectbeoordeling uitgevoerde analyse als volgt:

- Beperkingen op de invoer van kwik: handelsbeperkingen die verder zouden gaan dan de verplichtingen van het verdrag, dit wil zeggen een onvoorwaardelijk verbod op de invoer van kwik (in plaats van het toestaan van de invoer van kwik onder bepaalde voorwaarden in verband met de plaats van oorsprong en de bron van het ingevoerde kwik), zouden niet gerechtvaardigd zijn, aangezien zij grotere kosten zouden meebrengen voor de bedrijfstak van de Unie en geen belangrijke voordelen voor het milieu zouden hebben.

²⁵ Geschatte hoeveelheid kwik in de EU in de vorm van tandheelkundig amalgaam in de mond van mensen.

²⁶ CED resolution on responsible practice (2011).

- Beperkingen op de uitvoer van bepaalde kwikhoudende producten: handelsbeperkingen die verder zouden gaan dan die van het Verdrag, dit wil zeggen een verbod op de uitvoer van kwikhoudende producten waarvoor EU-regels betreffende het kwikgehalte gelden die strenger zijn dan de regels van het Verdrag (in plaats van enkel een verbod op kwikhoudende producten die niet aan de verplichtingen van het Verdrag voldoen), zouden niet gerechtvaardigd zijn, aangezien de input en lozingen van kwik in het milieu grotendeels ongewijzigd zouden blijven en kwikemissies als gevolg van een dergelijk verbod zouden kunnen toenemen in derde landen.
- Beperkingen op het gebruik van kwik in bepaalde productieprocessen: de vaststelling van een absoluut verbod op het gebruik van kwik voor de productie van natrium- of kaliummethylaat of -methylaat (in plaats van voorschriften die het gebruik en de emissies van kwik beperken zoals voorzien in het Verdrag) zou niet gerechtvaardigd zijn, aangezien de industrie moet worden bevoorrad met bepaalde chemische stoffen waarvoor de beschikbaarheid van kwikvrije productieprocessen niet kon worden aangetoond.
- Beperkingen op het gebruik van kwik in nieuwe productieprocessen en producten: het Verdrag bepaalt slechts dat de partijen maatregelen moeten nemen om de ontwikkeling van nieuwe productieprocessen waarbij kwik wordt gebruikt en de productie en het in de handel brengen van nieuwe kwikhoudende producten te ontmoedigen. De vaststelling van een voorwaardelijk verbod op die processen en producten zou tot het beste resultaat voor het milieu en de economie leiden, aangezien het een sterk signaal zou zijn en bijgevolg het risico zou beperken dat marktdeelnemers veel geld zouden besteden aan de ontwikkeling van dergelijke producten en processen, die vervolgens waarschijnlijk zouden worden verboden.
- Beperkingen op het gebruik van kwik in ASGM: Frankrijk is de enige betrokken lidstaat en heeft reeds maatregelen getroffen om het gebruik van kwik in ASGM te verbieden. Het volstaat derhalve dat de Unie, overeenkomstig het Verdrag, de verplichting om een nationaal actieplan te ontwikkelen en te evalueren omzet.

Economisch gezien bedraagt de totale kostprijs van de bovengenoemde opties, die in de effectbeoordeling de voorkeur genieten, 13 tot 135 miljoen EUR per jaar, voornamelijk als gevolg van de maatregelen betreffende het gebruik van kwik in productieprocessen en tandheelkundig amalgaam.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

Samenvatting van de voorgestelde maatregelen

Hoewel Verordening (EG) nr. 1102/2008 het uitgangspunt voor dit voorstel vormt, is het omwille van de juridische duidelijkheid passend deze verordening in te trekken en te vervangen. De concordantietabel is opgenomen in bijlage IV.

In de artikelen 1 en 2 wordt het onderwerp van het voorstel gespecificeerd en worden de belangrijkste termen uit het voorstel gedefinieerd.

Bij artikel 3, in samenhang met bijlage I, wordt een verbod vastgesteld op de uitvoer uit de Unie van kwik, van verschillende kwikverbindingen en van mengsels van kwik met andere stoffen, behalve voor kwikverbindingen die nog mogen worden uitgevoerd indien ze bestemd zijn voor onderzoek op laboratoriumschaal. Overeenkomstig artikel 1 van Verordening (EG) nr. 1102/2008 geldt dit verbod reeds sinds maart 2011. Het vormt tevens een aanvulling op het verbod van Verordening (EU) nr. 649/2012. Het verbod vormt de omzetting van artikel 3,

lid 6, van het Verdrag van Minamata, in samenhang met artikel 3, lid 1, onder a) en b), en artikel 3, lid 2, onder a), van dat verdrag.

Bij artikel 4 wordt de invoer in de Unie van kwik bestemd voor ASGM verboden en wordt de invoer in de Unie van kwik en mengsels bestemd voor andere toepassingen voorwaardelijk verboden. Een dergelijk verbod is niet van toepassing op de invoer van kwik en mengsels bestemd voor definitieve verwijdering als afval, op kwik ingevoerd uit landen die partij zijn bij het Verdrag van Minamata indien het kwik van oorsprong is uit primaire mijnbouwbronnen die zijn toegestaan op grond van artikel 3, lid 4, van het Verdrag, op kwik ingevoerd uit landen die geen partij zijn bij het Verdrag op voorwaarde dat het ingevoerde kwik noch afkomstig is uit de primaire mijnbouw, noch uit de chlooralkali-industrie en een schriftelijke invoertoestemming werd afgegeven. Met het oog op het stroomlijnen van de administratieve activiteiten en het voorkomen van extra administratieve lasten, wordt in artikel 4, lid 3, gespecificeerd dat de krachtens Verordening (EU) nr. 649/2012 aangewezen nationale bevoegde autoriteiten ook zullen instaan voor de implementatie van en controle op een dergelijk verbod.

Met artikel 5, in samenhang met bijlage II, worden artikel 4, lid 1, en bijlage A, deel I, van het Verdrag van Minamata omgezet. Bij dit artikel wordt een verbod op de uitvoer, invoer en productie van een hele reeks kwikhoudende producten vastgesteld, dat ingaat op 1 januari 2021. Artikel 5 geldt als een aanvulling op en onverminderd de bepalingen van het acquis van de Unie, die reeds beperkingen op het in de handel brengen bevatten en waarbij strengere voorschriften zijn vastgesteld betreffende, bijvoorbeeld, het maximumgehalte voor kwik voor die producten, zoals onder andere bepaald in Richtlijn 2006/66/EG.

Artikel 6 voorziet in de mogelijke vaststelling van uitvoeringsbesluiten van de Commissie waarin wordt gespecificeerd welke handelsvormen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten moeten gebruiken om de artikelen 3 en 4 te implementeren, naar aanleiding van besluiten die door de Conferentie van de partijen bij het Verdrag van Minamata zullen worden aangenomen overeenkomstig artikel 3, lid 12, van het Verdrag.

Met artikel 7, in samenhang met bijlage III, worden artikel 5, leden 2 en 3, en bijlage B van het Verdrag omgezet. Bij dit artikel wordt het gebruik van kwik en kwikverbindingen als katalysator voor de productie van aceetaldehyde en vinylchloridemonomeer verboden vanaf 1 januari 2019. Wat installaties voor de productie van natrium- of kaliummethylaat of -ethylaat met gebruik van kwik betreft, worden bij dit artikel beperkingen vastgesteld op het gebruik van kwik uit de primaire mijnbouw en op lozingen van kwik en kwikverbindingen in het milieu, en worden elke verhoging van de productiecapaciteit en de inrichting van nieuwe installaties vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening verboden. Artikel 7, lid 3, voorziet in de mogelijkheid voor de Commissie om gedelegeerde handelingen vast te stellen om besluiten van de Conferentie van de partijen om te zetten waarbij verplichtingen betreffende de tijdelijke opslag van kwik en kwikverbindingen worden bepaald, wanneer deze door de Unie worden gesteund. Bij gebrek aan een standpunt van de Unie ten gunste van het betrokken besluit van de Conferentie van de partijen of wanneer de Unie ertegen gekant is, geldt de gewone wetgevingsprocedure.

Met artikel 8 worden artikel 4, leden 6 en 7, en artikel 5, leden 4 en 9, van het Verdrag omgezet. Dit artikel voorziet in een verbod op de productie en het in de handel brengen van kwikhoudende producten die niet vallen onder een gebruik dat voor de toepassingsdatum van dit voorstel bekend was en op het uitvoeren van productieprocessen die voor deze datum nog niet bestonden. Bij artikel 8, leden 3 en 4, wordt een mechanisme vastgesteld waarmee dergelijke nieuwe kwikhoudende producten en productieprocessen door middel van een uitvoeringshandeling van de Commissie toch zouden kunnen worden toegelaten op basis van

een beoordeling van de voordelen voor het milieu en de menselijke gezondheid en van de beschikbaarheid van technisch en economisch haalbare kwikvrije alternatieven.

Bij artikel 9, in samenhang met bijlage IV, wordt overeenkomstig artikel 7 van het Verdrag bepaald dat lidstaten waar aan ASGM wordt gedaan, stappen moeten ondernemen tot vermindering, en waar mogelijk uitbanning, van het gebruik en de emissies van kwik en kwikverbindingen in het kader van dergelijke activiteiten, en dat zij een relevant nationaal actieplan moeten ontwikkelen en implementeren.

Met artikel 10 worden artikel 4, lid 3, en bijlage A, deel II, van het Verdrag van Minamata omgezet. Bij het artikel wordt bepaald dat tandheelkundig amalgaam slechts in ingekapselde vorm mag worden gebruikt en dat tandheelkundige faciliteiten uitgerust moeten zijn met amalgaamafscheiders om amalgaamresiduen die kwik bevatten, vast te houden en te verzamelen, en dit vanaf 1 januari 2019. De lidstaten moeten gebruikmaken van relevante EN-normen (in de meest recente versie), waaronder EN ISO 13898²⁷, EN ISO 24234²⁸ en EN 1641:2009²⁹, of van andere nationale of internationale normen die een gelijkwaardig niveau verzekeren voor het vasthouden van amalgaamresidu en de kwaliteit van amalgaamcapsules.

Artikel 11 komt overeen met artikel 2 van Verordening (EG) nr. 1102/2008 en bepaalt dat kwik dat niet langer in de chlooralkali-industrie wordt gebruikt of dat bij de reiniging van aardgas ontstaat of dat bij de winning en het smelten van non-ferrometalen ontstaat of dat wordt onttrokken uit cinnabererts, wordt beschouwd als afval dat moet worden verwijderd.

Artikel 12 is gebaseerd op artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1102/2008 en bepaalt dat ondernemingen die in artikel 11 bedoelde activiteiten uitvoeren de nationale bevoegde autoriteiten jaarlijks informatie moeten toezenden over, in het bijzonder, de hoeveelheid kwik die in elke betrokken installatie is opgeslagen en de hoeveelheid kwik die naar voorzieningen voor tijdelijke of permanente opslag van kwik is gestuurd. Bij artikel 12, lid 2, wordt bepaald dat gegevens moeten worden verstrekt met gebruik van de relevante afvalcategorie en NACE-codes, zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 2150/2002³⁰. In artikel 12, lid 3, wordt gespecificeerd dat installaties die chlooralkali produceren met gebruik van kwikcellen mogen ophouden verslag uit te brengen wanneer alle cellen overeenkomstig Uitvoeringsbesluit 2013/732/EU van de Commissie³¹ buiten gebruik zijn gesteld en alle kwikafval naar een opslagfaciliteit is overgebracht.

Bij artikel 13 wordt bepaald dat kwikafval tijdelijk of permanent mag worden opgeslagen in ondergrondse opslagvoorzieningen en tijdelijk mag worden opgeslagen in bovengrondse opslagvoorzieningen. In het artikel wordt daarom ook gespecificeerd welke voorschriften van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad voor de tijdelijke opslag van kwik gelden voor de permanente opslag van kwik in ondergrondse opslagvoorzieningen.

De artikelen 14 en 20 bevatten de bepalingen met betrekking tot de sancties die gelden voor inbreuken op dit voorstel en met betrekking tot de inwerkingtreding en toepassingsdatum van dit voorstel.

²⁷ Europese norm EN ISO 13897, *Dentistry — Amalgam capsules (ISO 1397:2003)*, mei 2004.

²⁸ Europese norm EN ISO 24234:2015, *Dentistry — Dental amalgam (ISO 24234:2015)*, januari 2015.

²⁹ Europese norm EN 1641:2009, *Dentistry — Medical devices for dentistry — Materials*, oktober 2009.

³⁰ Verordening (EG) nr. 2150/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2002 betreffende afvalstoffenstatistieken (PB L 332 van 9.12.2002, blz. 1).

³¹ Uitvoeringsbesluit 2013/732/EU van de Commissie van 9 december 2013 tot vaststelling van de BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies voor de productie van chlooralkali (PB L 332 van 11.12.2013, blz. 34).

Met artikel 15 wordt artikel 21 van het Verdrag van Minamata omgezet. Het artikel bevat de verplichting voor de lidstaten om een verslag op te stellen, bij te werken en bekend te maken met daarin alle relevante informatie over de implementatie van dit voorstel, de gegevens die moeten worden verstrekt om aan bovengenoemd artikel 21 te voldoen, een samenvatting van de krachtens artikel 12 van dit voorstel verzamelde gegevens over kwikafval uit grote bronnen, en gegevens over aanzienlijke individuele voorraden kwik die mogelijk op het grondgebied van elke lidstaat bestaan. In deze bepaling wordt gespecificeerd dat de Commissie in kennis moet worden gesteld van een dergelijk verslag en van dergelijke bijwerkingen binnen een maand na de bekendmaking ervan. Artikel 15, lid 2, voorziet in de vaststelling door de Commissie van een uitvoeringshandeling waarin vragenlijsten worden vastgesteld om de lidstaten te helpen relevante gegevens aan de Commissie te verstrekken door te specificeren welke gegevens precies zullen moeten worden ingediend, met inbegrip van gegevens over kernprestatie-indicatoren, in welke vorm en wanneer.

Artikel 16 voorziet in de mogelijkheid voor de Commissie om gedelegeerde handelingen vast te stellen die de bijlagen I tot en met IV bij dit voorstel zouden wijzigen, om relevante besluiten van de Conferentie van de partijen om te zetten wanneer deze door de Unie worden gesteund. Bij gebrek aan een standpunt van de Unie ten gunste van het betrokken besluit van de Conferentie van de partijen of wanneer de Unie ertegen gekant is, geldt de gewone wetgevingsprocedure.

De artikelen 17 en 18 bevatten standaardteksten voor de uitvoering van de op grond van artikel 7, lid 3, en artikel 16 aan de Commissie verleende delegatie en voor de comitéprocedure als middel om op grond van artikel 6, artikel 8, lid 4, en artikel 15, lid 2, uitvoeringshandelingen vast te stellen.

Bij artikel 19 wordt bepaald dat Verordening (EG) nr. 1102/2008 zal worden vervangen en ingetrokken met ingang van 1 januari 2018, de datum waarop dit voorstel van toepassing wordt en vanaf dewelke verwijzingen naar Verordening (EG) nr. 1102/2008 zullen gelden als verwijzingen naar dit voorstel.

Rechtsgrondslag

Net als Verordening (EG) nr. 1102/2008 heeft dit voorstel tot doel zowel het milieu en de menselijke gezondheid te beschermen als eenvormigheid te verzekeren ten aanzien van de handelsaspecten (verbod op uitvoer en invoer en beperkingen betreffende kwik, kwikverbindingen en kwikhoudende producten). Dit voorstel heeft dienovereenkomstig een dubbele rechtsgrondslag, namelijk artikel 192, lid 1, en artikel 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel en keuze van instrumenten

Dit voorstel beoogt de omzetting in het acquis van de Unie van de bepalingen van het Verdrag van Minamata die nog niet onder de wettelijke voorschriften van de Unie vallen, om de Unie en de lidstaten in staat te stellen het Verdrag te bekrachtigen en te implementeren.

Wat dat betreft is het subsidiariteitsbeginsel van toepassing voor zover dit voorstel niet volledig onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie valt.

De doelstellingen van dit voorstel kunnen niet voldoende worden verwezenlijkt door de lidstaten. Om het probleem van de verontreiniging door en blootstelling aan kwik in de Unie aan te pakken, moet elke lidstaat onder andere een uitvoerverbod voor kwik en verschillende kwikverbindingen en voor bepaalde kwikhoudende verbindingen implementeren alsook een voorwaardelijk invoerverbod voor kwik. Dergelijke handelsgerelateerde maatregelen kunnen slechts op basis van bepalingen van de Unie worden omgezet en geïmplementeerd, aangezien maatregelen op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek overeenkomstig

artikel 3, onder e), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen.

De niet-handelsgerelateerde bepalingen van dit voorstel betreffende het gebruik van kwik in bestaande en nieuwe productieprocessen en in nieuwe producten, betreffende de beheersing van kwikemissies in het milieu en betreffende de opslag van kwik en het beheer van kwikafval, hebben betrekking op de bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid, wat een gedeelde bevoegdheid van de Unie en de lidstaten is. Aangezien, zoals hierboven gespecificeerd, de bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid tegen verontreiniging door en blootstelling aan kwik reeds uitgebreid is gereguleerd op Unieniveau, is het optreden van de Unie gerechtvaardigd. Wat de bepalingen van het Verdrag betreffende ASGM betreft, laat dit voorstel de betrokken lidstaat toe de optimale combinatie van te implementeren maatregelen te kiezen om te voldoen aan de relevante voorschriften.

Dit voorstel is derhalve in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel.

Het gekozen rechtsinstrument is een verordening, aangezien het voorstel bepalingen vaststelt betreffende bijvoorbeeld handel en kwikhoudende producten, wat een uniforme implementatie in heel de Unie vereist, maar het de lidstaten ook voldoende flexibiliteit biedt wat betreft de keuze van de maatregelen om te voldoen aan de bepalingen betreffende productieprocessen en ASGM en de concrete implementatie daarvan. Het voorstel is derhalve in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Dit wetgevingsvoorstel heeft geen gevolgen voor de begroting.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende kwik, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1102/2008

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1, en artikel 207,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité³²,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's³³,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Kwik is een zeer giftige stof die wereldwijd een groot gevaar vormt voor de menselijke gezondheid, onder andere door methylkwik in bestanden van vis en zeevruchten, voor ecosystemen en voor wilde dieren. Wegens de grensoverschrijdende aard van kwikverontreiniging is 40 % à 80 % van de totale kwikdepositie in de Unie afkomstig van buiten de Unie. Derhalve is optreden op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau gerechtvaardigd.
- (2) Het grootste deel van de kwikemissies en de daarmee gepaard gaande blootstellingsrisico's is het gevolg van antropogene activiteiten, waaronder de primaire kwikmijnbouw en kwikverwerking, het gebruik van kwik in producten, industriële processen en ambachtelijke en kleinschalige goudwinning ("ASGM") en in het bijzonder steenkoolverbranding en het beheer van kwikafval.
- (3) Het bij Besluit nr. 1386/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad³⁴ vastgestelde zevende milieuactieprogramma bevat de langetermijndoelstelling van een niet-toxisch milieu en bepaalt met dat doel voor ogen dat er actie moet worden ondernomen om de aanzienlijke nadelige effecten van chemische stoffen op de menselijke gezondheid en het milieu tegen 2020 zo veel mogelijk te beperken.
- (4) De mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement "Strategie van de Gemeenschap voor kwik"³⁵ ("de Strategie"), zoals herzien in 2010³⁶, heeft tot

³² PB C van , blz. .

³³ PB C van , blz. .

³⁴ Besluit nr. 1386/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake een nieuw algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 "Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet" (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 171).

³⁵ Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement van 28 januari 2005 — Strategie van de Gemeenschap voor kwik, COM(2005) 20 definitief.

doel wereldwijde antropogene kwiklozingen in lucht, water en bodem tot een minimum te beperken en, waar mogelijk, uiteindelijk uit te bannen.

- (5) Naar aanleiding van de vaststelling van de Strategie en een hele reeks maatregelen betreffende kwikemissies, de vraag naar en het aanbod aan kwik en het gebruik ervan alsook het beheer van overschotten en voorraden kwik, is de laatste tien jaar in de Unie veel vooruitgang geboekt wat het beheer van kwik betreft.
- (6) In de Strategie wordt bepaald dat het onderhandelen over en het sluiten van een internationaal wettelijk bindend instrument een prioriteit moet zijn, aangezien actie van de Unie alleen geen garantie biedt voor een doeltreffende bescherming van de burgers van de Unie tegen de schadelijke gevolgen voor de gezondheid van kwik.
- (7) Op 11 oktober 2013 hebben de Unie en 26 van haar lidstaten in Kumamoto het Verdrag van Minamata inzake kwik ("het Verdrag")³⁷ ondertekend. De Unie en al haar lidstaten hebben zich derhalve verbonden tot de sluiting, omzetting en implementatie van dat verdrag³⁸.
- (8) Een spoedige bekrachtiging van het Verdrag door de Unie en haar lidstaten zal belangrijke wereldwijde gebruikers en uitstoters van kwik die het Verdrag hebben ondertekend, ertoe aanzetten het te bekrachtigen en te implementeren.
- (9) Aangezien veel van de verplichtingen van het Verdrag reeds zijn omgezet in de wetgeving van de Unie, mogen bij deze verordening slechts bepalingen worden vastgesteld die het acquis van de Unie aanvullen en die noodzakelijk zijn om het volledig in overeenstemming te brengen met het Verdrag en de Unie en haar lidstaten bijgevolg in staat te stellen het Verdrag te bekrachtigen en te implementeren.
- (10) Het verbod op de uitvoer van kwik dat bij Verordening (EG) nr. 1102/2008 van het Europees Parlement en de Raad³⁹ is vastgesteld, moet worden aangevuld met beperkingen op de invoer van kwik op basis van de bron, het beoogde gebruik en de plaats van oorsprong van het kwik. De overeenkomstig Verordening (EU) nr. 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad⁴⁰ aangewezen nationale autoriteiten moeten de administratieve taken in verband met de implementatie van dergelijke beperkingen verrichten.
- (11) Er moet een verbod komen op de uitvoer, invoer en productie van een reeks kwikhoudende producten die een groot deel van het gebruik van kwik en kwikverbindingen in de Unie en wereldwijd uitmaken.
- (12) Deze verordening moet een dubbele rechtsgrondslag hebben, namelijk artikel 192, lid 1, en artikel 207 van het VWEU, aangezien het zowel beoogt het milieu en de menselijke gezondheid te beschermen als eenvormigheid te verzekeren ten aanzien van de handelsaspecten door middel van een verbod op de uitvoer en de invoer en beperkingen betreffende kwik, kwikverbindingen en kwikhoudende producten.

³⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 7 december 2010 betreffende de herziening van de strategie van de Gemeenschap voor kwik, COM(2010) 723 definitief.

³⁷ <https://treaties.un.org>

³⁸ Besluit XXX van de Raad van XX/XX/XX betreffende de sluiting van het Verdrag van Minamata inzake kwik (PB L van , blz.).

³⁹ Verordening (EG) nr. 1102/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2008 inzake het verbod op de uitvoer van metallisch kwik en andere kwikverbindingen en -mengsels en de veilige opslag van metallisch kwik (PB L 304 van 14.11.2008, blz. 75).

⁴⁰ Verordening (EU) nr. 649/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de in- en uitvoer van gevaarlijke chemische stoffen (PB L 201 van 27.7.2012, blz. 60).

- (13) Deze verordening geldt onverminderd de bepalingen van het toepasselijke acquis van de Unie die strengere voorschriften vaststellen voor dergelijke producten, onder andere wat betreft de maximumgehalten voor kwik.
- (14) Bij gebrek aan relevante beschikbare kwikvrije productieprocessen moeten er exploitatievoorwaarden worden vastgesteld voor de productie van natrium- of kaliummethylaat of -ethylaat met gebruik van kwik.
- (15) De productie en het in de handel brengen van nieuwe kwikhoudende producten en de inrichting van nieuwe op kwik gebaseerde productieprocessen zouden leiden tot een verhoging van het gebruik van kwik en kwikverbindingen en van kwikemissies in de Unie. Dergelijke nieuwe activiteiten moeten derhalve worden verboden, tenzij uit een beoordeling blijkt dat deze toepassingen aanzienlijke voordelen voor het milieu en de gezondheid zouden opleveren en dat er geen technisch en economisch haalbare kwikvrije alternatieven beschikbaar zijn die dezelfde voordelen bieden.
- (16) Het gebruik van kwik en kwikverbindingen in ASGM maakt een groot deel uit van het gebruik en de emissies van kwik wereldwijd en moet derhalve worden gereguleerd.
- (17) Het gebruik van tandheelkundig amalgaam in ingekapselde vorm en van amalgaamafscheiders moet worden verplicht om personen die in de tandheelkundige sector werken en patiënten te beschermen tegen blootstelling aan kwik en om ervoor te zorgen dat kwikafval niet in het milieu wordt geloosd, maar wordt verzameld en op een verantwoorde manier wordt beheerd. Gezien de grootte van de ondernemingen in de tandheelkundige sector waarop deze wijziging betrekking heeft, is het passend om voor de aanpassing aan deze nieuwe bepaling voldoende tijd te voorzien.
- (18) De meeste criteria van Richtlijn 1999/31/EG van de Raad⁴¹ voor de tijdelijke opslag van kwikafval moeten ook gelden voor de permanente opslag van kwikafval in ondergrondse opslagvoorzieningen. De toepasselijkheid van sommige van die criteria moet afhangen van de specifieke kenmerken van elke ondergrondse opslagvoorziening zoals bepaald door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten die belast zijn met de implementatie van Richtlijn 1999/31/EG.
- (19) Om de wetgeving van de Unie in overeenstemming te brengen met besluiten van de Conferentie van de partijen bij het Verdrag die door de Unie worden gesteund, moet overeenkomstig artikel 290 van het VWEU aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om handelingen vast te stellen wat betreft de wijziging van de bijlagen bij deze verordening en de aanvulling van deze verordening met technische voorschriften voor de milieuverantwoorde tijdelijke opslag van kwik en kwikverbindingen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie moet er bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen voor zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig worden toegezonden aan het Europees Parlement en aan de Raad.
- (20) Om eenvormige voorwaarden voor de implementatie van deze verordening te waarborgen wat betreft het verbieden of toestaan van nieuwe producten en processen waarvoor kwik wordt gebruikt en de verslagleggingsverplichtingen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden verleend. Deze bevoegdheden moeten

⁴¹ Richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PB L 182 van 16.7.1999, blz. 1).

worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁴².

- (21) De lidstaten moeten voorschriften vaststellen voor sancties op overtredingen van ingevolge deze verordening vastgestelde nationale bepalingen en ervoor zorgen dat zij worden toegepast. Deze sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.
- (22) Gezien de aard en omvang van de wijzigingen die aan Verordening (EG) nr. 1102/2008/EG moeten worden aangebracht en om de rechtszekerheid, de duidelijkheid, de transparantie en de wetgevingsvereenvoudiging te versterken, moet die verordening worden vervangen.
- (23) Om de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en de marktdeelnemers waarop deze verordening betrekking heeft, voldoende tijd te bieden om zich aan de nieuwe voorschriften van deze verordening aan te passen, moet zij van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2018.
- (24) Aangezien de doelstelling van deze verordening, namelijk het waarborgen van een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu tegen kwik door middel van een verbod op de in- en uitvoer van kwik en kwikhoudende producten, van beperkingen op het gebruik van kwik in productieprocessen, producten, ASGM en tandheelkundig amalgaam, en van verplichtingen betreffende kwikafval, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar wegens de grensoverschrijdende aard van kwikverontreiniging en de aard van de te treffen maatregelen beter kan worden verwezenlijkt op Unie-niveau, kan de Unie overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, zoals vastgesteld in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, maatregelen vaststellen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden maatregelen en voorwaarden vastgesteld betreffende de handel in en de productie, het gebruik en de tijdelijke opslag van kwik, kwikverbindingen, mengsels en kwikhoudende producten, en het beheer van kwikafval.

⁴² Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

Artikel 2 **Definities**

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. "kwik": metallisch kwik (Hg, CAS-nummer 7439-97-6);
2. "kwikhoudend product": een product of een onderdeel ervan waaraan opzettelijk kwik en/of kwikverbindingen zijn toegevoegd;
3. "kwikafval": kwik dat overeenkomstig artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad⁴³ als afval wordt beschouwd;
4. "uitvoer": een van de volgende vormen van uitvoer:
 - a) de permanente of tijdelijke uitvoer van een chemische stof die voldoet aan de voorwaarden van artikel 28, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
 - b) de wederuitvoer van een chemische stof die niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 28, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en die onder een andere douaneregeling dan de regeling extern Uniedouanevervoer voor het vervoer van goederen door het douanegebied van de Unie is geplaatst;
5. "invoer": het binnen het douanegebied van de Unie brengen van een chemische stof die onder een andere douaneregeling dan de regeling extern Uniedouanevervoer voor het vervoer van goederen door het douanegebied van de Unie is geplaatst;
6. "primaire kwikmijnbouw": mijnbouw waarbij het delven van kwik het hoofddoel is.

Hoofdstuk II **Beperkingen op de handel in en de productie van kwik, kwikverbindingen en kwikhoudende producten**

Artikel 3 **Beperkingen op de uitvoer**

1. De uitvoer van kwik en van in bijlage I opgenomen kwikverbindingen en mengsels is verboden.

De eerste alinea is niet van toepassing op de uitvoer van de in bijlage I opgenomen kwikverbindingen die bestemd zijn voor onderzoek op laboratoriumschaal.
2. De uitvoer van niet in bijlage I opgenomen kwikmengsels met het oog op de terugwinning van kwik is verboden.

⁴³ Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

Artikel 4
Beperkingen op de invoer

1. De invoer van kwik en van in bijlage I opgenomen mengsels voor andere toepassingen dan verwijdering als afval is verboden.

In afwijking van de eerste alinea is de invoer toegestaan in de volgende gevallen:

- het land van uitvoer is partij bij het Verdrag en het uitgevoerde kwik is niet afkomstig uit de primaire kwikmijnbouw zoals bepaald bij artikel 3, leden 3 en 4, van het Verdrag;
 - het land van uitvoer is geen partij bij het Verdrag, maar heeft een verklaring overgelegd dat het kwik niet afkomstig is uit de primaire kwikmijnbouw of de chlooralkali-industrie en de lidstaat van invoer heeft schriftelijk zijn toestemming verleend voor de invoer.
2. De invoer van kwik voor gebruik in ambachtelijke en kleinschalige goudwinning is verboden.
 3. De overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EU) nr. 649/2012 aangewezen nationale autoriteit(en) voert/voeren de administratieve taken uit die voortvloeien uit de voorschriften van de leden 1 en 2 van dit artikel.

Artikel 5
Uitvoer, invoer en productie van kwikhoudende producten

1. Onverminderd de strengere voorschriften van andere toepasselijke wetgeving van de Unie is de uitvoer, invoer en productie in de Unie van de in bijlage II vermelde kwikhoudende producten met ingang van 1 januari 2021 verboden.
2. Het verbod van lid 1 is niet van toepassing op de volgende kwikhoudende producten:
 - producten die essentieel zijn voor civiele bescherming en militaire toepassingen;
 - producten voor onderzoek, voor het ijken van instrumenten en voor gebruik als referentiestandaard.

Artikel 6
Formulieren voor invoer en uitvoer

De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen besluiten vast waarin wordt gespecificeerd welke formulieren moeten worden gebruikt voor de uitvoering van de artikelen 3 en 4.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 18, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Hoofdstuk III

Beperkingen op het gebruik en de opslag van kwik en kwikverbindingen

Artikel 7

Industriële activiteiten

1. Het gebruik van kwik en kwikverbindingen in de in bijlage III, deel I, opgenomen productieprocessen is verboden met ingang van de in dat deel vermelde data.
2. Het gebruik van kwik en kwikverbindingen in de in bijlage III, deel II, opgenomen productieprocessen is slechts toegestaan onder de in dat deel vastgestelde voorwaarden.
3. De tijdelijke opslag van kwik en kwikverbindingen gebeurt op milieuverantwoorde wijze.

Wanneer de Unie het betrokken besluit steunt, is de Commissie bevoegd om overeenkomstig artikel 17 gedelegeerde handelingen vast te stellen om door de Conferentie van de partijen bij het Verdrag aangenomen voorschriften voor de milieuverantwoorde tijdelijke opslag van kwik en kwikverbindingen vast te stellen.

Artikel 8

Nieuwe kwikhoudende producten en nieuwe productieprocessen

1. De productie en het in de handel brengen van kwikhoudende producten die niet vallen onder een toepassing die voor 1 januari 2018 bekend was, is verboden.
2. Productieprocessen waarbij kwik en/of kwikverbindingen worden gebruikt en die voor 1 januari 2018 nog niet bestonden, zijn verboden.

Dit lid geldt niet voor processen waarmee andere kwikhoudende producten dan die waarop lid 1 van toepassing is, worden geproduceerd en/of waarbij andere kwikhoudende producten dan die waarop lid 1 van toepassing is, worden gebruikt.
3. In afwijking van de leden 1 en 2 stelt een marktdeelnemer die voornemens is een nieuw kwikhoudend product te produceren en/of in de handel te brengen of een nieuw productieproces te exploiteren, de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat daarvan in kennis en zendt hij hun de volgende documenten toe:
 - een technische beschrijving van het betrokken product of proces;
 - een beoordeling van de risico's van het product of proces voor het milieu en de gezondheid;
 - een gedetailleerde beschrijving van de wijze waarop een dergelijk product of proces moet worden geproduceerd, gebruikt en geëxploiteerd om een hoog niveau van bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid te waarborgen.
4. Na kennisgeving door de betrokken lidstaat verifieert de Commissie in het bijzonder of is aangetoond dat het nieuwe kwikhoudende product of het nieuwe productieproces aanzienlijke voordelen voor het milieu en de gezondheid zou

opleveren en dat er geen technisch en economisch haalbare kwikvrije alternatieven beschikbaar zijn die dezelfde voordelen bieden.

De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen besluiten vast om te specificeren of het betrokken nieuwe kwikhoudende product of nieuwe productieproces is toegestaan.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 18, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 9

Ambachtelijke en kleinschalige goudwinning

Lidstaten op het grondgebied waarvan meer dan onbeduidende activiteiten op het gebied van ambachtelijke en kleinschalige goudwinning en -verwerking worden uitgevoerd:

- nemen maatregelen om het gebruik van kwik en kwikverbindingen en de emissies en lozingen van kwik in het milieu als gevolg van deze winning en verwerking te verminderen, en waar mogelijk, uit te bannen;
- ontwikkelen en implementeren een nationaal plan overeenkomstig bijlage IV.

Artikel 10

Tandheelkundig amalgaam

1. Vanaf 1 januari 2019 wordt tandheelkundig amalgaam slechts in ingekapselde vorm gebruikt.
2. Vanaf 1 januari 2019 zijn tandheelkundige faciliteiten uitgerust met amalgaamafscheiders die bedoeld zijn voor het vasthouden en verzamelen van amalgaamdeeltjes. Deze afscheiders worden onderhouden zoals vereist is om een hoge mate van retentie te waarborgen.
3. Capsules en amalgaamafscheiders die voldoen aan geharmoniseerde EN-normen of aan andere nationale of internationale normen die een gelijkwaardig kwaliteitsniveau en een gelijkwaardig retentieniveau waarborgen, worden geacht te voldoen aan de voorschriften van de leden 1 en 2.

Hoofdstuk IV

Opslag en verwijdering van kwikafval

Artikel 11

Kwikafval

Onverminderd Beschikking 2000/532/EG van de Commissie⁴⁴ wordt het volgende overeenkomstig Richtlijn 2008/98/EG als afval beschouwd en verwijderd zonder de menselijke gezondheid in gevaar te brengen of het milieu schade toe te brengen:

- a) kwik dat niet langer in de chlooralkali-industrie wordt gebruikt;
- b) kwik dat bij de reiniging van aardgas ontstaat;
- c) kwik dat bij de winning en het smelten van non-ferrometalen ontstaat;
- d) kwik dat in de Unie wordt onttrokken uit cinnabererts.

Artikel 12

Verslaglegging betreffende kwikafval uit grote bronnen

1. Ondernemingen die actief zijn binnen de in artikel 11, onder a), b) en c), bedoelde bedrijfstakken zenden de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten elk jaar uiterlijk tegen 31 mei gegevens toe betreffende de totale hoeveelheid kwikafval die in elke installatie is opgeslagen en die naar individuele opslagvoorzieningen voor tijdelijke of permanente opslag is verstuurd alsook de locatie en contactgegevens van die voorzieningen.
2. De in lid 1 bedoelde gegevens worden weergegeven aan de hand van de in Verordening (EG) nr. 2150/2002 van het Europees Parlement en de Raad⁴⁵ bepaalde codes.
3. Voor ondernemingen die actief zijn in de chlooralkali-industrie vervalt de verplichting van de leden 1 en 2 het jaar nadat alle kwikcellen overeenkomstig Uitvoeringsbesluit 2013/732/EU van de Commissie⁴⁶ buiten gebruik zijn gesteld en al het kwik is overgedragen aan installaties voor afvalbeheer.

Artikel 13

Verwijdering van kwikafval

1. In afwijking van artikel 5, lid 3, onder a), van Richtlijn 1999/31/EG kan kwikafval op een van de volgende wijzen worden opgeslagen:
 - a) tijdelijk gedurende meer dan een jaar of permanent in zoutmijnen die voor de verwijdering van kwik geschikt zijn gemaakt, of in diepe, ondergrondse, harde rotsformaties die hetzelfde niveau van veiligheid en insluiting bieden als die zoutmijnen;

⁴⁴ Beschikking 2000/532/EG van de Commissie van 3 mei 2000 tot vervanging van Beschikking 94/3/EG houdende vaststelling van een lijst van afvalstoffen overeenkomstig artikel 1, onder a), van Richtlijn 75/442/EEG van de Raad betreffende afvalstoffen en Beschikking 94/904/EG van de Raad tot vaststelling van een lijst van gevaarlijke afvalstoffen overeenkomstig artikel 1, lid 4, van Richtlijn 91/689/EEG van de Raad betreffende gevaarlijke afvalstoffen (PB L 226 van 6.9.2000, blz. 3).

⁴⁵ Verordening (EG) nr. 2150/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2002 betreffende afvalstoffenstatistiek (PB L 332 van 9.12.2002, blz. 1).

⁴⁶ Uitvoeringsbesluit 2013/732/EU van de Commissie van 9 december 2013 tot vaststelling van de BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake industriële emissies voor de productie van chlooralkali (PB L 332 van 11.12.2013, blz. 34).

- b) tijdelijk in bovengrondse voorzieningen die bestemd en uitgerust zijn voor de tijdelijke opslag van kwik.
2. De specifieke voorschriften voor de tijdelijke opslag van kwikafval, zoals vastgesteld in de bijlagen I, II en III bij Richtlijn 1999/31/EG, zijn van toepassing op de in lid 1, onder a), van dit artikel bedoelde opslagvoorzieningen voor permanente opslag onder de volgende voorwaarden die zijn vastgesteld in de volgende bijlagen bij die richtlijn:
- a) bijlage I, afdeling 8 (eerste, derde en vijfde streepje), en bijlage II bij Richtlijn 1999/31/EG zijn van toepassing;
 - b) bijlage I, afdeling 8 (tweede, vierde en zesde streepje), en bijlage III, afdeling 6, bij Richtlijn 1999/31/EG zijn slechts van toepassing wanneer zij passend worden geacht door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten belast met het uitvoeren van die richtlijn.

Hoofdstuk V

Sancties en verslaglegging

Artikel 14 **Sancties**

De lidstaten stellen de regels vast betreffende de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op de bepalingen van deze verordening en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. De vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op [xxx] van die bepalingen in kennis en delen haar onverwijld alle latere wijzigingen ervan mee.

Artikel 15 **Verslag**

1. De lidstaten stellen een verslag met de volgende informatie op, werken het bij en maken het online bekend:
- a) informatie over de implementatie van deze verordening;
 - b) de gegevens die de Unie en de lidstaten nodig hebben om te voldoen aan de bij artikel 21 van het Verdrag van Minamata vastgestelde verslagleggingsverplichting;
 - c) een samenvatting van de overeenkomstig artikel 12 verzamelde gegevens;
 - d) een lijst van individuele kwikvoorraden van meer dan 50 ton die zich op hun grondgebied bevinden en, indien de lidstaten hiervan in kennis worden gesteld, een lijst van bronnen waaruit kwik wordt gewonnen die voorraden opleveren van meer dan 10 ton per jaar.

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van hun verslag en de bijwerkingen daarvan binnen een maand na de bekendmaking ervan.

2. De Commissie stelt passende vragenlijsten vast om te specificeren welke inhoud, gegevens en kernprestatie-indicatoren moeten worden opgenomen in het in lid 1 bedoelde verslag alsook om de vorm van het verslag en de tijdstippen van bekendmaking en bijwerking te bepalen.

Door middel van de vragenlijsten kan de verslaglegging ook zo worden georganiseerd dat de Unie in staat wordt gesteld om het secretariaat van het Verdrag namens de Unie en haar lidstaten een enkel verslag toe te zenden.

De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen besluiten vast met een model voor die vragenlijsten en om een tool voor elektronische verslaglegging ter beschikking van de lidstaten te stellen.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 18, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Hoofdstuk VI

Gedelegeerde en uitvoeringsbevoegdheden

Artikel 16

Wijziging van de bijlagen

De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 17 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de bijlagen I, II, III en IV te wijzigen om door de Conferentie van de partijen bij het Verdrag aangenomen besluiten om te zetten, wanneer de Unie het betrokken besluit steunt.

Artikel 17

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 7, lid 3, en artikel 16 bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening.
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 7, lid 3, en artikel 16 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
5. Een overeenkomstig artikel 7, lid 3, en artikel 16 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien

zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 18 **Comitéprocedure**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité voor de vaststelling van formulieren voor de in- en uitvoer op grond van artikel 6, van een besluit op grond van artikel 8, lid 4, en van vragenlijsten overeenkomstig artikel 15, lid 2. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Hoofdstuk VII **Slotbepalingen**

Artikel 19 **Intrekking**

Verordening (EG) nr. 1102/2008 wordt ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken verordening gelden als verwijzingen naar deze verordening.

Artikel 20 **Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2018.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter